

Pontarró de la Vinya del Martí

Balsareny

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	A la Séquia de Manresa. Sector central del terme municipal.
Emplaçament	Eix del Llobregat, en la variant de Vilafruns (C-16z), al km. 67 camí direcció est uns 20 m.
Alçada:	295
Coordenades:	
Latitud:	41.85124
Longitud:	1.87506
UTM Est (X):	406618
UTM Nord (Y):	4633871

Classificació

Número de fitxa	08018 - 188
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Manresa; Junta de la Séquia
Fitxes associades:	
<u>Séquia de Manresa</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 20/10/2022 - 10:19

Descripció

Pontarró de la Séquia de Manresa emplaçat uns 25 metres aigües amunt de l'aqüeducte també anomenat de la Vinya d'en Martí, situat a l'alçada de la resclosa de la fàbrica de Vilafruns. Ha conservat força bé la tipologia i estructura tradicional. Obrat amb paredat comú, consta d'un arc escarser. La seva construcció deu ser força moderna, possiblement de la primera meitat del segle XIX, ja que és força més ample que altres pontarrons, de manera que permet el pas de carruatges i trànsit rodat en general. Actualment està protegit amb baranes de fusta a banda i banda.

Història

La Séquia de Manresa és una de les obres d'enginyeria hidràulica més importants de la Catalunya medieval. Per fer front a una greu sequera el Consell de la Ciutat de Manresa decidí construir una gran séquia, projecte que va obtenir el permís del rei Pere III. La direcció de l'obra va anar a càrrec de Guillem Catà, mestre liniador de la ciutat de Barcelona i un dels millors especialistes en aquell moment. Una primera part de les obres (des de l'inici a Balsareny fins a arribar al terme de Manresa) es va portar a terme entre 1339 i 1377.

En la part inicial la Séquia havia de passar per terrenys sota el castell, que eren propietat del baró de Balsareny, i per això la ciutat de Manresa va comptar amb el permís dels castlans, Ramon de Peguera i Mateu de Vilallonga. Les obres van començar aviat i del mateix any 1339 ja daten la resclosa i l'aqüeducte de Santa Maria. L'aqüeducte de Conangle fou construït entorn de 1340, el mateix any que el bisbe de Vic va posar l'entredit (una forta censura canònica) a la ciutat de Manresa quan la Séquia va entrar a les terres del terme de Sallent.

Pel que fa a aquest pontarró en concret, possiblement es va construir a la primera meitat del segle XIX, amb una amplada ja apta per a carruatges. Està documentat per primera vegada l'any 1856 (Carreté, 2010: 109).

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (1990, 1992, 1993, 1995). "Pont i pontarrons de la Sèquia de Manresa entre 1679 i 1867". *Societat d'Onomàstica. Butlletí Interior*. Núms. 40, 48, 53 i 60.

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 109.

